



Stortinget bør lytte til Forsvarssjefen

I regjeringens langtidsplan for forsvarssektoren blir det foreslått dramatiske og uhensiktsmessige grep. Regjeringen ser bort fra Forsvarssjefens militærfaglige råd med hensyn til satsingen på ett skolesenter for Luftforsvaret og Heimevernet på Værnes. I stedet vurderes en geografisk fragmentering av utdanningsvirksomheten i Luftforsvaret.

Forsvarssjefen sier følgende i sin kommentar til Langtidsplan for forsvarssektoren (LTP):

”Min anbefaling var å vente med strukturelle endringer inntil Forsvaret har implementert ny militær ordning og erfaringer med denne var kartlagt. Regjeringen anbefaler imidlertid en omfattende omlegging av utdanningssystemet uten at erfaringer av ny militær ordning foreligger og tilsynelatende uten at konsekvensen av løsningen er grundig vurdert. Jeg er bekymret for at manglende konsekvensvurderinger kan bidra til et vel optimistisk innsparingspotensial innen utdanning.”

Forsvaret står overfor store utfordringer, og det er behov for å ta grep som øker kampkraften i sektoren. Sett i lys av Forsvarssjefens generelle bekymringer og behovet for solid teknisk kompetanse, vil det likevel være klokt å avvende strukturendringene til Forsvarssjefens berammede utredning av utdanningsvirksomheten, innen 2020. Dersom utredningen underbygger forslagene i LTP, er det fremdeles mulig med en betydelig omlegging innen 2025. Dersom den anbefaler en annen retning på utdanningsvirksomheten, så har man unngått ugjenkallelige strukturendringer og andre kostbare feilinvesteringer.

Luftforsvaret står foran en krevende periode, hvor innfasing av nye våpensystemer sammenfaller med en omfattende aldersbetinget avgang av personell. Teknisk kompetanse er kritisk for at Luftforsvaret skal lykkes. Endringer i utdanningsstrukturen er svært uheldig i denne perioden. Dette kan resultere i mangel på teknisk kompetanse og sette fly på bakken.

Eksisterende organisering ved skolesenteret på Kjevik gir store økonomiske og faglige synergier. I LTP vurderes tiltak som vil få alvorlige konsekvenser for utdanning i Luftforsvaret hvis de gjennomføres. (1) Det er ikke tilstrekkelig produksjon fra sivile grunnleggende teknisk utdanning, iht Luftforsvarets krav, til å legge ned den utdanning som i dag foregår ved Luftforsvarets skolesenter Kjevik. (2) Det fremstår som utfordrende å fragmentere skolesenterets spesialiserte utdanning, hvor instruktørene jobber på tvers av flere fagfelt, ut til de respektive våpensystembasene.

En fragmentering av fagutdanningene samsvarer ikke med målet i LTPs kapittel 8.5:

”Dagens utdanningsystem fremstår som fragmentert, kostbart, med komplekse styringslinjer og ofte små og sårbare fagmiljøer. (...) Utdanningen skal gjøres felles der hvor det er mulig, for å utvikle felles militær kjernekompetanse, styrke kvaliteten og redusere kostnadene.”

En videreføring av Luftforsvarets skolesenter Kjevik i neste langtidsperiode vil ikke medføre økonomisk risiko. Til sammenligning vil LTP-alternativet, med to driftsenheter frem mot 2025, øke kostnadene til drift, vedlikehold og investering. I tillegg kommer generelle flytte- og pendlerkostnader. En flytting av skolesenteret til Værnes vil ikke medføre personellreduksjoner i perioden fordi ledelsen vil måtte bygge opp skolesenteret på Værnes, forestå tilpasning og nedleggelse av aktiviteten på Kjevik, og lede på flere lokasjoner.

Kjevikfaktas faglige råd er:

Stortinget bør ta utdanningsvirksomheten ut av langtidsplanen, og gi Forsvarssjefen tid til å finne riktig retning for utdanningsvirksomheten. Luftforsvaret må sikres kampkraft gjennom tilstrekkelig og relevant teknisk kompetanse.